

DEZVOLTĂ-ȚI AFACEREA, EXTINDE-ȚI CUNOȘTINȚELE,
VINO CU NOI SĂ CUNOȘTI OAMENI ÎNTREPRINZĂTORII!

EDITORIAL

Am revenit la treabă, cu bateriile pline și cu multe obiective ambițioase, care ne pun la încercare prin faptul că reprezintă activități inedite pentru echipa noastră.

E vorba de prima ediție a Târgului de bunuri și servicii, un eveniment pe care dorim de multă vreme să-l prezentăm și care ne ridică multe provocări în organizare, pentru că trebuie să lucrăm cu multe incertitudini, neavând experiențe similare anterioare.

Câți expozanți se vor înscrie, ca să estimăm spațiul total, câți vizitatori vor veni, ca să organizăm spațiile de parcare, accesul cu mijloacele de transport public și fluxul de vizitare, cum montăm standurile, ce program de prezentări interactive pregătim, cum optimizăm costurile și multe altele asemenea, sunt întrebările cele mai curente.

Ne motivează obiectivul principal - promovarea antreprenorilor români în țara cantoanelor, oferirea ocaziei publicului elvețian de a intra în contact cu oamenii de afaceri români, cu produsele și serviciile de calitate românești, de aici, din România și din Republica Moldova.

Vă așteptăm la acest eveniment și vă rugăm să vă invitați prietenii și cunoștințele, pentru că împreună cu ceilalți expozanți, ne străduim să devenim "ambasadorii" bunelor tradiții românești.

Sumar

[La zi din viața
asociației](#)

[Analize și
studii de
piață](#)

[Vignete
elvețiene](#)

[Vederi din
România](#)

[Agenda CARE
și evenimente
viitoare](#)

[Anunturi](#)

LA ZI DIN VIAȚA ASOCIAȚIEI

26 august, Geneva, Lansarea filialei SEC Romandie

Evenimentul de lansare a filialei Romandie a Camerei de Comerț Elveția - Europa Centrală și de Est (SEC) a avut loc la sediul Camerei de Comerț din Geneva (CCIG), într-un cadru oficial și elegant. Cu o audiență entuziastă și un număr impresionant de participanți, evenimentul a marcat un nou capitol în extinderea prezenței SEC în regiunea Romandie, coincizând cu celebrarea a 25 de ani de la înființarea organizației.

Interesul ridicat pentru acest eveniment inaugural reflectă tot mai mult atractivitatea legăturilor comerciale dintre Elveția și țările din Europa Centrală și de Est (CEE), cu precădere în Geneva, recunoscută pentru dinamismul său economic și comunitatea internațională diversă. Printre invitații evenimentului s-a numărat și președintele CARE, ca reprezentant al intereselor comunității antreprenoriale românești din Elveția. Acesta a avut ocazia să interacționeze cu personalități cheie din domeniul economic și comercial, subliniind oportunitățile pe care colaborările între antreprenorii români și elvețieni le pot oferi.

De asemenea, atașatul economic al României a fost prezent la eveniment, consolidând relațiile diplomatice și comerciale dintre România și Elveția. Participarea sa a pus în evidență importanța prezenței românești în inițiativele regionale și a contribuit la crearea de noi oportunități de afaceri pentru ambele țări.

Oportunitati si perspective

Filiala Romandie a SEC promite să ofere oportunități valoroase de colaborare și conexiuni pentru membrii și partenerii săi.

În parteneriat cu Asociația Camerelor Internaționale de Comerț (AICC), SEC are deja planificate 4-5 evenimente de anvergură în Geneva, în primul său an de activitate.

Aceste evenimente vor oferi membrilor noi și existenți ocazia de a explora potențialul vast al piețelor din CEE și de a-și consolida relațiile de afaceri.

Sub conducerea lui Louis Coomans, noul lider al filialei Romandie, SEC își propune să extindă și mai mult prezența sa în Elveția și să sprijine întreprinderile în dezvoltarea relațiilor economice cu Europa Centrală și de Est.

În concluzie, evenimentul de la Geneva a demonstrat că parteneriatele comerciale dintre Elveția și CEE sunt într-o continuă creștere, iar deschiderea filialei Romandie reprezintă un pas important în această direcție.

Atât președintele Clubului de Afaceri al Românilor în Elveția, cât și atașatul economic al României au avut numeroase interacțiuni cu ceilalți participanți la această lansare, contribuind la reprezentarea și promovarea intereselor românești în cadrul noii inițiative.

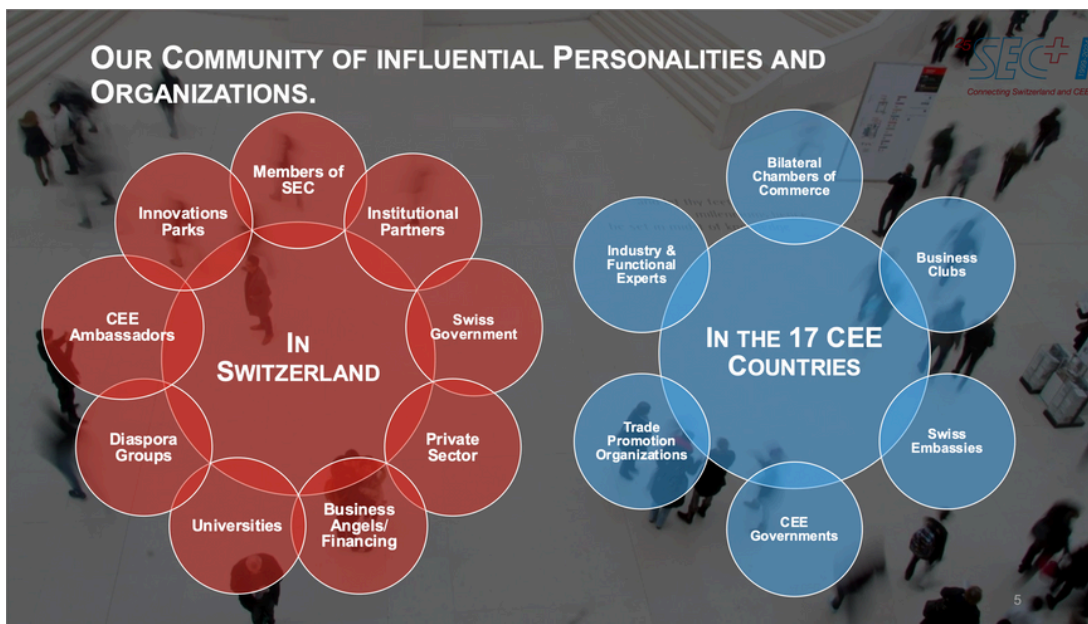
5 septembrie, Zurich, SEC aniversarea a 25 de ani

Cu ocazia aniversării a 25 de ani de activitate, Camera de Comerț Elveția / Europa Centrală și de Est (SEC) a organizat un eveniment remarcabil, care a reunit aproape 100 de participanți.

Tema centrală a evenimentului, „Povești de Succes Inspiratoare”, a pus accentul pe oportunități și soluții, mai degrabă decât pe probleme, oferind participanților o perspectivă pozitivă și motivantă asupra viitorului relațiilor economice dintre Elveția și țările CEE.

Romania a fost deseori menționată în prezentări, ca exemplu de bune practici și ca una dintre cele mai dinamice economii din sfera de interes a SEC. De altfel, delegația noastră a fost numeroasă: Claudiu Mihail Ionescu - atașatul economic, Gentiana Avrigeanu - directorul executiv al Camerei de comerț Elveția-Romania, Irina Arsene - membru în board-ul SEC, Prof.dr. Ray Iunius - CEO Winsedswiss, Georgiana Oprea Schwarzbach - Banca Gonet, Adrian Chebutiu - ICESA și Adrian Moraru - presedinte CARE.

Aniversarea de 25 de ani a SEC nu doar că a reflectat realizările impresionante din trecut, dar a deschis și uși pentru noi oportunități de colaborare și dezvoltare în viitor. Comunitatea formată de SEC continuă să fie o forță puternică în promovarea relațiilor comerciale între Elveția și țările din Europa Centrală și de Est, iar acest eveniment a reprezentat o nouă etapă în consolidarea acestor legături.

FOCUS COUNTRIES AND PARTNER CHAMBERS IN CEE

1. Swiss-Baltic Chamber of Commerce, SBCC, Tallin
2. Swiss Chamber Poland, Warsaw
3. Chamber of Commerce Switzerland-Czech Republic, HST, Prague
4. Chamber of Commerce Switzerland-Slovak Republic, HSSR, Bratislava
5. Swisscham Hungary, Budapest
6. Chamber of Commerce Switzerland-Romania, Bucharest
7. Swiss Croatian Business Association, SCBA, Zagreb
8. Swiss-Serbian Chamber of Commerce, SSCC, Belgrade
9. Chamber of Commerce Bulgaria-Switzerland, BSCC, Sofia
10. Swiss Kosovar Business Association, SKBA, Pristina
11. Business Club North Macedonia, Skopje
12. Swiss-Albanian Chamber of Commerce, SWISSA, Tirana

21 septembrie, Zug, Business Brunch

Din experienta reuniunilor anterioare, am tras concluzia ca partea cea mai atractiva a intalnirilor este cea de socializare, asa ca am experimentat un nou format - un mix unic de discuții de afaceri și delicii gastronomice, in cadrul unui business brunch.

Cafeaua excelenta de la Macos a fost catalizatorul perfect pentru ca participantii sa se lase antrenati in discutii captivante nu numai despre subiectul principal al intalnirii - resursele umane si particularitatile din Elvetia, cat si sa descopere oportunitati de cooperare in propriile afaceri. Salutam prezenta atasatului economic dl. Claudiu Mihail Ionescu.

Mai multe relatari si imagini de la acesta frumoasa reuniune, pe paginile omonime ale CARE, pe Facebook si LinkedIn.

Multumim gazdelor - Macos Coffee Crafters si va asteptam la urmatoarele activitati organizate de Clubul de Afaceri al Romanilor in Elvetia - CARE

Cu amabilitatea domnului **Claudiu Mihail Ionescu**, atașatul economic al României în Elveția, vă prezentăm un studiu de piață, foarte bine documentat

Piața elvețiană de legume și fructe proaspete

Consideratii generale

Consumul de fructe și legume proaspete este comparabil cu nivelurile din țările europene și se estimează că va continua să crească până în 2026 la aproape toate categoriile majore de fructe și legume.

Consumatorii elvețieni de fructe și legume aparțin tuturor categoriilor de vârstă. Consumatorii mai în vârstă consumă în medie o cantitate mare de fructe și legume în timp ce tinerii tind să înlocuiască produsele din carne cu produse vegetale.

Numărul vegetarienilor în Elveția este în creștere, motivația consumatorilor fiind legată atât de argumente din sfera sănătății dar și referitoare la preocuparea generală privind drepturile animalelor.

Morcovii, merele și cartofii produse de fermierii autohtoni reprezintă cea mai mare concurență pentru exportatorii din UE. La acestea se adaugă fructele și legumele care sosesc în cantități mari din Maroc și Turcia.

Supermarketurile, magazinele de tip discount și magazinele alimentare au o poziție puternică la capitolul distribuție, deși există multe magazine specializate, organice/ bio sau premium/ gourmet care sunt populare.

În Elveția este răspândită practica vânzării directe a legumelor și fructelor către consumatori, în cadrul piețelor volante, care se organizează săptămânal sau mai des în special în zonele urbane. Produsele sunt comercializate de fermieri individuali sau de cooperative rurale.

Elveția reprezintă, în general, o piață atractivă și destul de lipsită de probleme tehnice pentru sectorul fructelor și legumelor, deși concurența din partea anumitor fructe și legume produse local și a unor țări terțe poate reprezenta provocări.

1. Analiza SWOT

Puncte tari:

Piața elvețiană de alimente în general

- Piață relativ apropiată din punct de vedere geografic, cu avantajul suplimentar că Elveția este aproape în întregime înconjurată de state membre UE, acces ușor.
- Dimensiunea geografică mică a țării, împreună cu o piață puternic urbanizată, creează o bază solidă de consumatori pentru producătorii din RO.
- Întărirea constantă din ultimii ani a francului elvețian face ca produsele agroalimentare din RO să fie competitive la prețuri pe piața elvețiană.
- Elveția are un deficit structural mare în privința produselor agroalimentare.

Specifice fructelor și legumelor

- Obiceiurile de consum de fructe și legume le oglindesc pe cele întâlnite în alte țări europene, ceea ce duce la o nevoie mai mică de schimbare a produselor care sunt trimise pe piața elvețiană.
- UE reprezintă aproximativ jumătate din exporturile de fructe către Elveția și trei sferturi din exporturile de legume.
- Consumatorii elvețieni apreciază practicile UE de producție de fructe și legume în comparație cu alte locuri de proveniență.
- Apropierea geografică a UE oferă un avantaj față de alte țări în ceea ce privește prospețimea produselor la sosire.

Puncte slabe:

- Piața elvețiană de alimente în general
  - S-a demonstrat că elvețienii preferă în general produsele alimentare fabricate în Elveția ceea ce limitează cererea de astfel de produse din statele membre UE.
  - Natura de duopol a pieței de retail elvețiene, COOP și Migros fiind de departe cei mai mari doi comercianți cu amănuntul din țară, realizând împreună 70-75% din volumul total de retail, limitează capacitatea de a colabora cu mai mulți parteneri din Elveția.
  - Consumatorii elvețieni acordă o mare atenție produselor autohtone în ceea ce privește standardele de producție, ceea ce limitează capacitatea produselor agroalimentare din statele membre UE de a-și valorifica trăsăturile premium/lux în Elveția, în comparație cu țări terțe.
  - Nu toate produsele agroalimentare beneficiază pe deplin de comerțul liber.
- Specifice fructelor și legumelor
  - Consumatorii elvețieni solicită din ce în ce mai multe fructe și legume de nișă care nu sunt produse în masă în UE, cum ar fi fructul dragonului și durianul.
  - Fructele și legumele sunt scumpe în Elveția, ceea ce îi descurajează pe cei cu venituri mici sau pe turiști să cumpere cantități mari.
  - Cel mai consumat fruct, mărul, este și cel mai produs fruct în Elveția.
  -

Amenințări:

Piața elvețiană de alimente în general

- Elveția promovează o politică de acorduri de liber schimb cu foarte mari producători agroalimentari mondiali.
- Uniunea agricolă elvețiană (patronatul fermierilor) este puternică și protestează prompt împotriva creșterii importurilor de produse care amenință bunăstarea producătorilor interni.
- Elveția găzduiește mari companii multinaționale locale care operează în sectorul alimentar și al băuturilor și care sunt bine înrădăcinate în țară.
- În timp ce relațiile Elveția-UE sunt și au fost întotdeauna în general bune, există un grad de incertitudine – mai ales din cauza unei combinații a rețelei complexe de acorduri bilaterale și a sistemului elvețian de referendum. Această incertitudine ar putea afecta în cele din urmă produsele alimentare în viitor.

Specifice fructelor și legumelor

- Concurența mare din țări terțe precum Maroc și Turcia.
- Cererea de produse din import în timpul iernii emisferei nordice în care producătorii din UE pot avea dificultăți în a produce volumele cerute de consumatorii elvețieni.
- Producția elvețiană de anumite fructe și legume continuă să crească, în special pentru roșii, mere și fructe de pădure.

Oportunități:

Piața elvețiană de alimente în general

- Practicile culinare similare, împreună cu protecția produselor din statele membre UE cu indicație geografică (IG), creează o piață mai ușor de pătruns comparativ cu alte țări terțe. Statutul IG al produselor poate ajuta ca acestea să fie mai bine văzute de către consumatorii elvețieni și, prin urmare, poate contribui la combaterea preferinței inerente pentru produsele elvețiene.
- Veniturile ridicate ale elvețienilor permit unui număr mai mare de consumatori să cumpere produse premium provenite din statele membre UE, în mod mai regulat.
- Este posibil ca Elveția să aibă nevoie de un nivel mai ridicat de importuri agroalimentare în viitor datorită unei combinații între cererea în creștere și scăderea producției agricole în multe sectoare.

Specifice fructelor și legumelor

- Fructele și legumele reprezintă o zonă în care Elveția nu are un nivel ridicat de autosuficiență dat de producția autohtonă ceea ce înseamnă că importul este o necesitate.
- Merișoarele și afinele au fost categoria de fructe cu cea mai rapidă creștere în Elveția între 2021 și 2026, porumbul fiind produsul vegetal cu cea mai rapidă creștere în aceeași perioadă.
- Elveția este un important importator de fructe pe care nu le poate produce intern la scară, inclusiv citrice, banane și kiwi.
- Cererea în creștere pentru produse proaspete organice, de înaltă calitate, produse cu un consum redus de pesticide.

CONTINUE

Vignete elvețiene

Calculare eronate despre bani din fondurile publice

Elveția are unele dintre cele mai înalte niveluri de încredere publică în Executiv, în parte datorită tradiției sale îndelungate de democrație directă.

Alegătorii, care votează de patru ori pe an, se bazează pe calculele guvernamentale pentru proiecții care informează dezbaterile și deciziile cu privire la vot. Modificările unor astfel de proiecții pot modifica fundamental rezultatele votului.

Din acest motiv, erorile sunt neliniștitoare pentru public, dar și pentru credibilitatea unuia dintre cele mai `de încredere` guverne din lume.

În ultimii zece ani, guvernul elvețian -prin autoritățile sale- a făcut cel puțin trei erori în calculele pe probleme care contează pentru alegători.

Cel mai recent caz este al Oficiului Federal pentru Asigurări Sociale, care a recunoscut că și-a greșit calculele referitoare la sumele aferente cheltuielilor de asigurare pentru limită de vârstă și de urmaș (pensiile de stat, numite AVS/ AHV, despre care vom vorbi mai jos), utilizate pentru referendumul din 2022.

Calculurile revizuite arată că, de fapt, pentru orizontul 2033, este probabil ca plata anuală să fie cu aproximativ 4 miliarde CHF, cu aproximativ 6%, mai mică decât estimările inițiale.

Aceasta este vestea bună: sistemul de pensii administrat de stat se află într-o poziție financiară mai bună decât se aștepta.

Vestea proastă este că supra-estimarea inițială a fost folosită ca argument decisiv la multe propuneri de politici publice, respectiv sesiuni de votare, printre ele remarcabil fiind referendumul pentru reforma Pilonului I de pensii.

Eroarea a stârnit, deci, proteste cu impact politic. Federația Elvețiană a Sindicatelor a avertizat cu privire la o pierdere a încrederii în fiabilitatea informațiilor oficiale privind pensiile. Partidul Radical-Liberal de centru-dreapta a numit calculul greșit un „fiasco” și a început să arate cu degetul către miniștrii responsabili.

Ministra afacerilor interne, Elisabeth Baume-Schneider a dispus imediat o anchetă cu privire la motivele care au făcut posibilă această greșală de neimaginat. Vom vedea mai departe cum vor percepe oamenii rezultatele anchetei.

Pe parte politică, reacția nu este doar un răspuns la această greșală specifică, pentru că de-a lungul ultimului deceniu guvernul a admis cel puțin trei calcule greșite pe probleme politice majore.

Anul trecut, Oficiul Federal de Statistică a făcut o eroare de programare care a făcut ca raportul dintre partidele politice să fie raportat incorect în duminica alegerilor. Acest lucru a făcut să pară că un partid era înaintea altuia, proiectând o imagine greșită asupra componenței potențiale a Consiliului Federal, format din șapte membri.

În 2019, guvernul a recunoscut o greșală mai gravă. Estimarea că doar 80 000 cupluri vor fi afectate negativ de o prevedere legală -pentru cei căsătoriți- înaintea unui vot la nivel național pe această temă în 2016, a fost revizuită ulterior la 454 000 cupluri.

Revenind, dacă rezultatele calculului pentru reforma Pilonului I de pensii ar fi indicat nu un surplus, ci un deficit, acest fapt ar fi condus foarte probabil la alte rezultate ale referendumului. Partidele de stânga susțin deja că eroarea pune sub semnul întrebării aprobarea alegătorilor prin votul din 2022 pentru creșterea vârstei de pensionare la femei.

Nu este neobișnuit ca referendumurile să fie anulate. În 2019, cea mai înaltă instanță din Elveția a anulat votul privind prevederea legală -descrisă mai sus- care `pedeapsea pe cei căsătoriți`, din cauza calculului greșit. Pentru referendumul privind Pilonul I de pensii, deocamdată, nu există nicio decizie dacă votările îndeplinesc -sau nu- criteriile de anulare.

Voturi federale 22 Septembrie

Biodiversitatea și pensiile ocupaționale sunt pe ordinea de zi la voturile federale din 22 septembrie. Elvețienii vor vota o inițiativă care cere ca mai multe resurse să fie alocate naturii și un referendum împotriva reformei celui de-al doilea pilon al sistemului de pensii.

A.Pensiile ocupaționale/Pilonul II: Ca urmare a creșterii speranței de viață, a raportului persoane active/ pensionari și -în consecință- a modificării echilibrului venituri la /plati din sistemul asigurărilor sociale, agravate de fluctuația dobânzilor, a apărut necesitatea revizuirii întregului sistem.

După ce primul pilon de pensii (asigurări de bătrânețe) - pensiile pentru limita de vârstă și urmași (prescurtat AVS/AHV), a fost revizuit și aprobat prin referendum în 2022, este rândul Pilonului II de pensii, asigurarea/ pensia ocupațională obligatorie, să fie supus la vot.

Diferența între Pilonul I și Pilonul II de pensii este puțin cunoscută, dar ușor de înțeles: Pilonul I, numit și 'Pay as you go', este finanțat în timp real de contribuțiile persoanelor active și este dependent de bugetul public. Pilonul II de pensii, numit și 'cu acumulare', este un sistem în care contribuțiile (platite de angajat și de angajator) se capitalizează de-a lungul perioadei active, timp în care sunt investite dinamic de societăți de administrare a fondurilor, și sunt 'retrase la finalul acesteia'. Evident, pentru că implică intervale lungi de timp, mecanismul este dramatic influențat de ratele dobânzilor - scăderea acestora conducând la randamente inferioare ale investițiilor efectuate de fondurile de pensii.

Planul de revizuire asumat de Parlament și Guvern, urmărește garantarea finanțării pe termen lung a celui de-al doilea pilon - în principal prin reducerea ratei de conversie, a procentului din capitalul acumulat care devine pensie anuală, de la 6,8% la 6%. Această pastilă amară este îndulcită de posibilitatea ca și persoanele cu venituri mici să poată contribui voluntar la acest sistem - pe de o parte, are un efect de scară prin creșterea valorii administrată de fondurile de pensii, iar pe de altă parte - asigură un (potential) supliment la veniturile celor care sunt asigurați numai prin Pilonul I.

Desigur, pentru că reducerea randamentelor are ca certitudine ca rezultat reducerea valorii pensiilor individuale, sunt prevăzute despăgubiri pentru cei afectați. (Detalii suplimentare despre reforma pensiilor ocupaționale (Pilonul II) sunt disponibile pentru membrii CARE, aici: [LINK-ul 1](#))

Acestei soluții i se opun partidele de stânga și organizațiile sindicale, care se tem că aceia care muncesc vor trebui să contribuie mai mult, dar vor primi pensii mai mici la pensie.

Aceștia au fost cei care au declanșat referendumul pentru a cere votul popular pe respingerea reformei în forma propusă.

Tot așa s-a întâmplat și în 2022, când reforma Pilonului I a fost supusă referendumului, dar a trecut. Dacă ne amintim, centralele au fost două subiecte - creșterea vârstei de pensionare a femeilor de la 64 la 65 ani, cu efect din 2025, și stimularea rămânerei în viața activă și după vârsta oficială de pensionare, care asigură de asemenea fonduri suplimentare și împinge termenul de plată al pensiei din Pilonul I.

[LINK 1](#) pentru membri

B.Biodiversitatea: Organizațiile și asociațiile cu interes în protecția naturii și a mediului au depus în 2020 o solicitare care să înscrie în Constituție protecția peisajului și a patrimoniului construit, cu alocarea corespunzătoare de resurse și de terenuri pentru rezervații naturale protejate.

Numeroase semnale de alarmă au fost trase în raport cu reducerea biodiversității pe teritoriul confederației, pe de o parte din cauza introducerii sau apariției unor specii invazive (de la plante folosite ca gard viu, la scoici și insecte), pe de altă parte din schimbarea destinației unor terenuri și modificarea habitatului unor specii native, amenințate sau pe cale de dispariție.

Ca peste tot în lume, și în Elveția lista speciilor amenințate sau pe cale de dispariție continuă să crească, modificarea climatică antropogenă afectând chiar și relieful, dacă luăm în considerare reducerea drastică a suprafeței ghetarilor alpini, de exemplu. În sprijinul acestor argumente, Oficiul federal pentru mediu atenționează că declinul biodiversității este chiar mai accelerat în Elveția decât în majoritatea țărilor europene, evaluând că jumătatea fondului natural și peste o treime din specii sunt sub amenințare.

Susținătorii inițiativei, pentru că biodiversitatea în Elveția se află într-o stare de degradare și că măsurile luate sunt nesatisfăcătoare, vor să obțină suportul popular pentru a forța autoritățile publice să ia măsuri de remediere.

De partea opusă, alianța principalelor partide de dreapta și centru, cercurile agricole și alte organizații patronale consideră inițiativa ca „extremă și ineficientă”, legea actuală fiind considerată suficientă pentru biodiversitate.

Intr-o simplificare forțată, din studii diverse efectuate în contexte mult mai largi și mai complexe, această alianță preia și promovează ideea că 30% din teritoriul țării ar deveni 'de neatins' pentru producția de alimente și de surse regenerabile de energie, în cazul adoptării.

Din partea guvernului federal, deși este dificil de cuantificat impactul financiar exact asupra autorităților publice, s-a estimat că implementarea inițiativei ar costa peste 200 milioane CHF.

Voturi federale 22 Septembrie (continuare)

LINK 1:

(Reforma pensiilor ocupaționale vizează finanțarea mai sigură a pensiilor și îmbunătățirea situației angajaților part-time și a celor cu venituri mici. În aceste categorii se regasesc mai ales femeile, însă sunt multe altele în joc prin acest vot, care se adresează tuturor:

Reforma pensiilor ocupaționale este una dintre cele mai complexe propuneri care au fost supuse recent la vot, din simplul motiv că există peste 1.000 de fonduri de pensii care operează în Elveția. Multe dintre ele au propriile lor reglementări, care declina în moduri specifice Legea federală privind planurile de prestații profesionale pentru limită de vârstă, pentru supraviețuitori și invaliditate.

Poate și din aceasta cauza, prima încercare a guvernului federal de a trece o reformă a pensiilor a fost respinsă printr-un referendum în 2017. Mai mult, propunerea de atunci a abordat dintr-o singură acțiune atât fondurile de pensii ocupaționale (Pilonul II), cât și pe cele de stat (Pilonul I).

Guvernul a învățat din acel eșec și a abordat secvențial reforma, trecând întâi AVS 21 – modificările la Pilonul I, și acum propunând modificările pentru Pilonul II. Propunerea, în forma care este acum supusă la vot, a fost adoptată de Parlament după mai multe dezbateri aprinse.

În acest context, este important de remarcat că un mesaj simplu și general valabil nu este potrivit pentru situația alegătorilor individuali. Fiecare contribuitor la Pilonul II ar trebui să solicite fondului său de pensii pentru a afla dacă și cum este personal afectat de această reformă.

Cu toate acestea, încercăm mai jos o explicație exhaustivă a sistemului și a impactului potențial, plecând de la general către detalii:

Capitalul acumulat la fondul de pensii de-a lungul vieții active, se transformă în urma pensionării în plăți anuale în aceeași rată până la sfârșitul vieții pensionarului, indiferent de cât de mult trăiește acesta sau dacă acesta este epuizat.

Odată cu reducerea dobanzilor pe piețele financiare, fondurile de pensii și-au redus corespunzător așteptările de randament al investițiilor.

Un obiectiv asociat al reformei, o mai bună protecție a angajaților cu fracțiune de normă (part-time) și a celor cu salarii mai mici vizează în mod direct femeile, potrivit ministrei de Interne Elisabeth Baume-Schneider, prin diminuarea limitei de intrare în sistemul Pilonului II.

Cele 5 măsuri de reforma a Pilonului II:

1. Diminuarea ratei de conversie: Rata de conversie este procentul din capitalul acumulat care se transformă în pensie anuală, de exemplu, la 100 000 CHF acumulați se transformau într-o pensie anuală de 6 800 CHF, corespunzător ratei de 6.8% valabilă până la reforma. Dacă reforma va trece, pensia se va diminua cu cca. 12% (diferența procentuală dintre vechea și noua rată de conversie). În acest fel, teoretic, se asigură o perioadă de tragere mai lungă...

2. Compensarea generației de tranziție: Pentru ca pensiile vor scădea, se prevede compensarea celor 15 grupuri de vârstă care vor fi afectate, diferențiat după vârstă și valoarea capitalului acumulat. Astfel, compensația maximă va fi acordată celor mai în vârstă și cu capital acumulat mai mic.

3. Ajustarea creditelor de pensie: La Pilonul II contribuie angajații și angajatorii, iar procentul de salariu plătit de angajator crește odată cu vârsta salariatului, în patru etape. Ca urmare a reformei, creșterea se va face în doar două etape. Aceasta înseamnă că angajații cu vârsta de 45 ani și peste vor avea în continuare 14% din salariu plătit în fondul de pensii, și nu 18% odată ce persoanele au trecut de 55 ani.

Efectul benefic al acestei măsuri este că dispare prevederea legală din lege care „permitea” discriminarea angajaților pe piața muncii – contribuția mai mare la fondul de pensii pentru persoanele cu vârsta de peste 55 ani și peste creșterea costului angajatorilor în raport cu angajații mai tineri.

4. Diminuarea limitei de intrare în sistem: Pentru a fi asigurat într-un fond de pensii din Pilonul II, trebuie să câștigi cel puțin 22 050 CHF anual, limita prezentă de intrare în sistem. Noua limită de 19 845 CHF pentru eligibilitate va introduce în sistem cca. 100 000 angajați.

5. Deducere de coordonare ajustată - suma dedusă dintr-un salariu brut pentru a calcula contribuțiile la fondul de pensii. Ideea este ca contribuțiile pentru Pilonul II să nu dubleze deducerile care au fost deja făcute pentru contribuțiile la Pilonul I (de stat).

Până acum, deducerea de coordonare a fost o sumă anuală fixă. Ca urmare a reformei, 80% din orice salariu de până la 88 200 CHF va fi baza pentru calcularea contribuțiilor la Pilonul II.

Măsurile 4, 5 au în vedere, în special pensiile persoanelor cu venituri mici, iar impactul global este estimat la cca 20% dintre cei care participa deja în Pilonul II, pensionarii nefiind în niciun fel afectați.

Per total, promotorii reformei globale a pensiilor spun că cca. 360 000 persoane ar primi o pensie mai mare, majoritatea femei, în calitate de lucrători cu fracțiune de normă, persoane cu locuri de muncă multiple și cele cu venituri mici.

Bally – un simbol de lux elvețian cumpărat de investitori americani

Industria luxului suferă de reducerea venitului disponibil pentru achiziția de bunuri ne-esențiale, cele de vestimentație fiind mai accesibile sub forma tendințelor de sezon, numite generic fast-fashion.

Recenta achiziție a mărcii elvețiene de pantofi Bally este un efect al efortului de consolidare în industrie. Interesul pentru Bally a fost manifestat nu numai firma americană de investiții Regent, care are deja un portofoliu de mărci de ultimă generație precum Escada, La Senza și Club Monaco, dar și grupul chinez de textile Shandong Ruyi. Investitorii chinezi au fost foarte aproape de a achiziționa pachetul majoritar de acțiuni în 2018, dar pandemia de Covid-19, cu restricțiile de circulație și închiderea magazinelor, au făcut Bally mai puțin atractivă, compania chineză nereușind să convingă investitorii proprii în a face disponibile fondurile necesare.

Astfel, americanii de la Regent au preluat marca de eleganță elvețiană de încălțăminte, fondată acum 173 ani. Michael Reinstein, fondatorul și președintele Regent, a comentat achiziția astfel:

„Moștenirea Bally, construită pe peste 170 ani de design atemporal și calitate de neegalat, este o dovadă a eleganței elvețiene rafinate și a unui angajament neclintit față de măiestrie. Suntem onorați că ni se încredințează conturarea următorului capitol al acestei povești remarcabile”.

lată povestea, necunoscută bine nici de elvețienii get-beget, a acestei mărci remarcabile:

Afacerea inițială producea panglici, bretele pentru pantaloni și alte produse elastice. Peter Bally-Herzog preluase compania din Schönenwerd, cantonul Solothurn, iar la doi ani de la moartea lui, în 1849, fiii Carl Franz și Fritz au preluat afacerea.

Odată cu accelerarea revoluției industriale, Bally a angajat mii de muncitori pentru producția de pantofi funcționali dar și `la modă`.

Compania a continuat să crească, și odată cu extinderea fabricii, s-au construit locuințe în apropiere, pentru lucrători, o școală pentru fete, o grădiniță, un cămin de bătrâni și o piscină publică la râul Aare, transformând o regiune inundabilă într-un parc public liniștit.

Industrializarea de la începutul secolului al XIX-lea care a accelerat producția companiei au pregătit-o pentru a pătrunde în cele din urmă pe piața globală, prin tranziția definitivă către modă.

Între 1851 și 2000, fabricile Bally au produs aproximativ 150 milioane perechi de pantofi. Istoria îndelungată a acestei afaceri elvețiene a fost înregistrată în arhive, mostre, documente, fotografii la muzeul Ballyana, care păstrează pentru viitor ceea ce istoria industrială a regiunii a produs timp de peste 170 ani. Merită din plin o vizită!

Vederi din România

Alegeri pentru Parlament și Președinție 24 septembrie, data limită de înregistrare

Un număr considerabil de cetățeni români au reședința sau domiciliul în străinătate. Aceștia pot să se înregistreze până la data de 24 septembrie pentru a-și anunța intenția de vot la secția de votare din străinătate. Chiar dacă este de dorit, un cetățean român cu domiciliul sau reședința în străinătate neînregistrat pentru votul la o anumite secție de votare, va putea, în ziua votului, vota la orice secție organizată în străinătate.

Campania electorală pentru alegerile prezidențiale începe în 25 octombrie, conform calendarului alegerilor. Toni Greblă, de la Autoritatea Electorală Permanentă, a declarat că, ”pentru acest an, nu s-au depus documente pentru a candida ca alianță politică sau electorală, nici pentru președintele României, nici pentru parlamentare. Deci, vom avea competitori, în ceea ce privește președintele României, numai candidați independenți sau ai partidelor politice, ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale”.

Comisarul european pentru drepturi sociale este reprezentantul României

Portofoliul „Competențe și educație, Locuri de muncă și drepturi sociale, Demografie”, unul dintre cele trei portofolii dedicate unui comisar reprezentând socialiștii europeni, a fost atribuit Roxanei Mînzatu, nominalizată Guvernului Ciolacu.

Roxana Mînzatu va fi deasemenea una dintre cei șase vicepreședinți executivi ai Comisiei Europene anunțați de Ursula von der Leyen.

Portofoliul atribuit României în Executivul european, are ca prioritare:

- dezvoltarea unei noi Uniuni a Competențelor, concentrare pe educație cu accent pe piața muncii,
- responsabilitatea pentru Pilonul European al Drepturilor Sociale,

- abordarea factorilor structurali și a impactului schimbărilor demografice, cu responsabilitatea de a implementa Demography Toolbox și de creștere a participării pe piața muncii,

- dialogul social, cu reprezentanții sindicatelor și ai angajatorilor europeni, un nou Pact European pentru Dialog Social,

- programul Erasmus+, program de finanțare european, inițiat în 1987, care oferă studenților posibilitatea de a studia sau de a efectua un stagiu în străinătate în altă țară pe perioade cuprinse între 2 și 12 luni pe ciclul de studii universitare.

Evenimente viitoare

Reuniuni CARE

- Oct* - Reuniune CARE - Zürich
- Nov* - Reuniune CARE - Geneva

*detaliile de organizare vor fi postate in anunturile FB, LinkedIn si in calendarul CARE

Alte evenimente

- 24 sept - Mini-tur economic, Neuchatel
- 3-6 octombrie - Repatriot Summit, Bucuresti si Predeal
- 26-27 octombrie - prima editie a Targului de bunuri si servicii, Berna

Anunt important

Asociatia noastra e in continua cautare de talente care sa contribuie la dezvoltarea clubului si la organizarea de activitati, in intreaga Elvetie.

In acest sens, dorim completarea echipei executive cu roluri in administrare/secretariat, comunicare, IT, care sa preia responsabilitati regionale.

Cei interesati sunt rugati sa ia legatura cu noi, prin mail: contact@robizclub.ch

Caseta tehnica

Echipea editoria: Catalin Danila (rubricile Vignete elvetiene si Vederi din Romania) si Adrian Moraru (rubricile de actualitate).

Colaboratori: Camelia Capraru si Claudiu Ionescu

Materialele dumneavoastra pot fi trimise la adresa CARE: contact@robizclub.ch

Pentru donatii si cotizatii, datele bancare ale asociatiei sunt:

Le Club des entrepreneurs roumains de Suisse

IBAN - CH55 0023 5235 3045 5901 X

Disclaimer

Toate materialele publicate în Newsletterul Clubului de Afaceri al Românilor din Elveția sunt protejate prin drepturi de autor și sunt destinate exclusiv informării și utilizării personale a membrilor clubului. Reproducerea, distribuirea, sau utilizarea acestor materiale, în orice formă, fără permisiunea scrisă prealabilă a Clubului de Afaceri al Românilor din Elveția, este interzisă.

Informațiile și opiniile exprimate în newsletter sunt furnizate doar în scopuri educaționale și informative și nu constituie recomandări oficiale sau sfaturi profesionale. Clubul de Afaceri al Românilor din Elveția nu își asumă nicio responsabilitate pentru acuratețea sau completitudinea informațiilor prezentate și nu poate fi tras la răspundere pentru orice decizie sau acțiune întreprinsă pe baza acestor informații.

Vă rugăm să respectați aceste prevederi și să contactați echipa noastră pentru orice întrebare sau clarificare cu privire la utilizarea materialelor publicate în newsletter.

Mulțumim pentru înțelegere și cooperare.

Echipea Clubului de Afaceri al Românilor din Elveția